Gemeente Amsterdam

Retouradres: Postbus 94652, 1090 GR Amsterdam

**Gemeente Amsterdam**
**Commissie Persoonsgegevens**

Programma Samen Doen/Om het kind
Mw. Mr. 5.1, 2, e
Mw. 5.1, 2, e
Postbus 1840
1000 BV Amsterdam

| | |
|---|---|
| Datum | 24 maart 2015 |
| Ons kenmerk | U150040 |
| Behandeld door | Mw. 5.1, 2, e , 5.1, 2, e |
| Doorkiesnummer | 5.1, 2, e |
| Faxnummer | nvt |
| E-mail | 5.1, 2, e @amsterdam.nl |
| Bijlage | 2 |
| Onderwerp | Advies Commissie Persoonsgegevens Amsterdam |

Geachte mevrouw 5.1, 2, e en mevrouw 5.1, 2, e ,

Op de vergadering van de Commissie Persoonsgegevens Amsterdam (CPA) van 22 januari jl. was u aanwezig namens het Programma Samen Doen en de afdeling Jeugd

Op 19 februari jl. heeft een aparte bespreking over de knelpunten binnen het Programma Samen Doen en Om het Kind plaatsgevonden.
Bijgaand treft u een zakelijke samenvatting aan van beide overleggen.

Gesignaleerd is dat er sprake is van huiver om het werkproces vast te leggen. Dit is zeer van belang om zicht te krijgen op de registratiemomenten. Het lijkt er op dat er sprake is van angst in het veld om de dagelijkse praktijk en de registratiemomenten te bespreken, vanuit de vraag of daar wel op de juiste wijze mee wordt omgegaan. Ook de continuïteit van de ondersteuning en het spoedig vastleggen van afspraken in protocollen en het verrichten van meldingen bij het CBP zijn van essentieel belang.

De CPA zou deze zorgpunten graag spoedig opgelost zien en bespreken op de vergadering van 16 april a.s.

Ik vertrouw er op u aldus voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Namens de Commissie Persoonsgegevens Amsterdam,

5.1, 2, e

5.1, 2, e Mw. , 5.1, 2, e
Ambtelijk secretaris

**Commissie Persoonsgegevens Amsterdam**
**Uittreksel van het verslag van de openbare vergadering op donderdag 22 januari 2015**

**9. Samen Doen**
Er wordt een presentatie gegeven die ook op papier wordt overhandigd. Er zijn vertegenwoordigers uit het Samen Doen team Osdorp-Akersloten en Centrum aanwezig. Er wordt een inkijkje gegeven in het werkproces. Het gaat om het bevorderen van 'Eigen kracht' en de escalatie in geval van problemen. De Ouder- en Kind teams en de Wijkzorgteams zijn meer gericht op preventie. Het gaat bij Samen Doen om meervoudige problematiek. Eigenlijk gaat het om tweedelijns-zorg. Het aanbod van zorg is domein-overstijgend. Mensen -generalisten- met kennis en kunde kunnen doorverwijzen naar hulpverleners en instanties binnen en buiten de gemeentelijke organisatie. De zorg is vrijwillig maar niet vrijblijvend. Het huishouden heeft de regie, tenzij er sprake is van 'drangsituaties'.
De CPA vraagt wanneer er sprake is van een drangsituatie.

Mw. 5.1, 2, e zegt dat daarvan sprake is als ondersteuning niet vrijwillig voelt omdat het bijvoorbeeld gevolgen heeft voor een uitkeringssituatie. In andere gevallen is toestemming de grondslag. Er moet een duidelijke grens worden gesteld wanneer vrijwilligheid niet aan de orde is.

De heer 5.1, 2, e zegt dat een toestemming ook kan worden ingetrokken en wat gebeurt er dan? De vraag is of er dan een wettelijke taak is.

Mw. 5.1, 2, e zegt dat bij vrijwillig aanvaarde hulp er ook sprake is van een dossierplicht van de hulpverlener.

Toegelicht wordt dat informatie binnen de teams ook mondeling uitgewisseld kan worden, registreren gebeurt alleen als dat noodzakelijk is.

Samen Doen heeft concrete vragen, zoals: mag een aanmeldformulier in RIS worden gehangen.

De CPA vraagt wat er gebeurt bij het aanmelden: hoe wordt een signaal in behandeling genomen en indien dit niet met toestemming van de cliënt is, maar een signaal van buiten, hoe wordt geverifieerd of er ook daadwerkelijk sprake is van een signaal en een publieke taak.

Gezegd wordt dat het vaak gaat om een uitkering of signaal van DWI. Dan is er sprake van een informatieplicht aan de cliënt, daarna wordt het aanmeldformulier aangemaakt en wordt het aangemeld in RAAK.

De CPA zegt dat het signaal dan solide is. Maar wat gebeurt er met signalen van buiten af?

Een huisarts zal alleen bij 'informed consent' informatie willen verstrekken. Komt er ook een Matchpoint-check?

Er is ook behoefte aan afschalen, wanneer wordt een cliënt overgedragen aan een collega die verder ondersteunt. Het dossier wordt pas afgesloten als het daadwerkelijk tot een einde is gekomen.

Een voorbeeld uit de praktijk wordt besproken. Het gaat om een cliënt waarvoor een medisch onderzoek is aangevraagd. De resultaten zouden in RIS kunnen worden opgeslagen en gebruikt ter ondersteuning van aanvragen voor bijvoorbeeld een beschermde woonomgeving of een uitkering. De cliënt is zelf niet in staat om deze aanvragen in te dienen en heeft daarbij administratieve ondersteuning nodig.
De vraag is kort gezegd of inhoudelijke informatie in RIS mag worden opgeslagen door de Samen Doen teams. En wordt alles dan gedeeld of alleen de uitkomsten.
Besloten wordt om in een aparte sessie casuïstiek te bespreken. Twee leden van de CPA, de heer Van de Pol en de heer Ruiter melden zich hiervoor aan.

De CPA zegt ook dat het de vraag is of RIS systeemtechnisch opgewassen is tegen deze opslag. Is het in staat om adequaat dossiervorming te ondersteunen?

**Verslag van de bespreking van de Commissie Persoonsgegevens Amsterdam (CPA) met de RVE OJZ inzake de aanpak Jeugd en Samen Doen zoals gehouden op 19 februari 2015**

Aanwezig namens de Commissie Persoonsgegevens Amsterdam:
De heer drs. W.L. Posthumus (voorzitter), de heer dr. mr. U. van de Pol (lid)
Ambtelijk secretaris: mw.5.1, 2, e 5.1, 2, e
Aanwezig namens Cluster Sociaal, de RVE OJZ, mr.5.1, 2, e

**Aanleiding**
Het gesprek is gepland naar aanleiding van de vergadering van de Commissie Persoonsgegevens Amsterdam d.d. 22 januari 2015. Samen Doen gaf een presentatie ter toelichting van het werkproces, waarbij het gesprek vast liep op praktijkvoorbeelden over de registratie van persoonsgegevens op verschillende momenten in het proces. Op deze vergadering is besloten tot een aparte bespreking over casuïstiek om de problematiek van de praktijk te bespreken.

**Voorbereiding**
In de aanloop naar het gesprek is besloten dat het gesprek plaatsvindt over twee lijnen. Een toelichting op het systeem van afspraken binnen de samenwerkingsverbanden Jeugd (OHK) en Samen Doen (multiproblematiek)-en wat zijn deze concreet- en het werkproces te doorlopen.
Door mw.5.1, 2, e wordt documentatie overhandigd bestaande uit: een Privacy Impact Assessment voor de Jeugdwet van Privacycare, een advies van Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn advocaten en notarissen d.d. 8 september 2014 inzake privacyrechtelijke vragen in verband met de decentralisatie van de Jeugdzorg bij de Gemeente Amsterdam en een schematisch werkproces van Samen Doen.

**Gesprek**
**Systeem van afspraken**
De Gemeente werkt samen met geregistreerde en gecertificeerde instellingen voor de Jeugdzorg: 26 instellingen, binnen een joint venture. Deze heeft geen rechtsvorm. Voor andere bureaus, zoals bijvoorbeeld Streetcornerwork, die ook belangrijk werk verrichten, bestaat geen wettelijke registratieplicht omdat zij niet tot deze Jeugdhulp behoren.

Bureau Jeugdzorg is nu een Stichting en bevindt zich buiten de scope van gemaakte afspraken. Dit betreft het zogenaamde "drangkader".

De Jeugdhulp in de Ouder en Kind Teams (OKT) richt zich op opgroei en opvoedondersteuning.
Allereerst is de hulp gericht op preventie: indien met een Ouder en Kind Adviseur (OKA) met een aantal gesprekken een probleem kan worden opgelost dan wordt verder geen traject ingezet. In andere gevallen wordt door de OKA geadviseerd om een beschikking aan te vragen. Vervolgens kan door de ouders van kinderen een aanbieder worden aangezocht.

Gevraagd wordt of in het laatste geval eerst een casusbespreking in klein verband plaatsvindt.
Toegelicht wordt dat de OKA bilateraal met de cliënt een bepaalde preventieve maatregel kan afspreken. Indien het probleem daarmee niet meteen is opgelost komt het OKT bij elkaar. Dit is een multidisciplinair team. De joint venture heeft geen aparte rechtsvorm en de OKA blijft bij de moederorganisatie in dienst.

**Praktijk en knelpunten**
Registratie preventie
Mw. 5.1, 2, e licht toe dat in het geval van preventie geen registratie plaatsvindt in RIS omdat dit geen wettelijke jeugdhulp betreft.
Gevraagd wordt of aantekeningen van het bilaterale proces gemaakt worden. Dit staat op gespannen voet met de registratieplicht.
Mw. 5.1, 2, e zegt dat de eerste gesprekken niet worden geregistreerd.
Gevraagd wordt of wel wordt vastgelegd dát het gesprek plaatsvindt?
Het antwoord luidt dat preventie op dit moment niet wordt genoteerd. Gekozen is voor dataminimalisatie. Alleen als er een plicht is wordt geregistreerd. Bij Jeugdhulp vindt registratie in RIS plaats of bij een beschikking op grond van artikel 2.3 Jeugdwet een registratie in WMO ned.

Toestemmingsverklaring
Mw. 5.1, 2, e geeft het voorbeeld dat na aantal gesprekken een gesprek met een psycholoog wordt aangevraagd. Dit moet worden genoteerd. Dit gaat in een apart veld in RIS alleen beschikbaar voor de OKA. De notities van de psycholoog worden ook in RIS geregistreerd, maar zijn niet inzichtelijk voor de OKA. Er kan op cliënt worden gezocht maar in verband met geheimhoudingsplichten zijn de gegevens per zorgverlener afgeschermd. Nu speelt de vraag of door de OKA/psycholoog collegiale toetsing mag worden gevraagd. En of dit in het preventiekader binnen de toestemming van de cliënt valt.
Is het genoeg om de cliënt alleen te informeren; en mag je buiten psycholoog om gaan en/of is er apart instemming van de cliënt nodig.

De CPA vindt dat toestemming de eerste keer voldoende is, je informeert vervolgens over deze stap- dit hoort erbij. Er wordt wel geregistreerd dat dit plaatsvindt.
Buiten drangsituaties is dit de oplossing. Veiligheid is een andere kwestie.
Conclusie: 'informed consent' is voldoende en registreren dat dit heeft plaatsgevonden. Niet telkens een toestemmingsformulier tekenen voor elke separate stap: dat schrikt af en de hulpverlener registreert dat het besproken is.

Delen van noodzakelijke informatie
Besproken wordt of de OKA toegang heeft tot het eigen systeem, bv het Spirit-systeem.
Mw. 5.1, 2, e zegt dat zij uitsluitend in RIS registreren.

De CPA acht het noodzakelijk dat de OKA ook eigen aantekeningen in RIS moet kunnen maken. Dat moet in het systeem mogelijk zijn. Het gaat om een afgeschermd digitaal veld voor notities voor eigen gebruik, de informatie mag niet op een hoop gegooid worden. Dan is er een aparte autorisatie op dossierniveau met eventueel een achterwacht. Alleen het

noodzakelijke wordt geregistreerd. Het BSN is niet altijd meteen noodzakelijk. Bijvoorbeeld als het niet om Jeugdhulp gaat maar om informatieverstrekking. Dit werkt ook drempelverhogend. Gesprekken kunnen ook anoniem worden gevoerd als dat nodig is om het doel preventie te bereiken. Het gaat om tijdsbesteding en verantwoording door de OKA. Dezelfde ingang is wenselijk.

De CPA zegt dat in het notitieblok een indeling gemaakt wordt naar soort informatie zodat per vakje ruimte voor specifieke registraties wordt gemaakt. Bv voor escalaties die mogelijk gedeeld moeten worden, en andere informatie, zodat in dat geval niet álles gedeeld wordt maar alleen dat wat gedeeld moet worden.

Verantwoordelijkheden
Besproken wordt wie verantwoordelijk is voor RIS. De gemeente is verantwoordelijk voor het stelsel, en laat RIS bouwen. De gemeente is systeembeheerder. Er is een bewerker Inforing en de OKA/Instelling zijn verantwoordelijk voor de inhoud.

Autorisaties
De CPA zegt dat autoriseren en auditen daarvan een lastig vraagstuk kan zijn in deze setting. Daar zou goed naar gekeken moeten worden. Dat is ook een stukje van de inhoud. De vlekken moeten worden opgezocht. Naar wie gaan de auditresultaten?

Werkproces
De CPA zegt dat eerst moet stapsgewijs worden vastgesteld hoe de processen zijn voordat gekeken wordt hoe het technisch moet. Dit volgt het werkproces waarbij vervolgens de registratiemomenten worden besproken.

Mw. 5.1, 2, e zegt dat zij voor Jeugd en Samen Doen uitgewerkte stroomschema's van het werkprocessen vraagt per aanpak. Bv voor veilig thuis. En dat de registraties per proces besproken gaan worden.

Bewaartermijnen
De bewaartermijn voor de notities van de OKA over preventie wordt besproken. Een kortere termijn dan de wettelijk verplichte termijn voor jeugdhulp van 15 jaar in de Jeugdwet en de Wmo lijkt aangewezen. Deskundigen uit het veld moeten expertise inbrengen hoe lang een gespreksnotitie bewaard moet blijven als signaal dat mogelijk Jeugdhulp wenselijk kan zijn in de toekomst. Een termijn van niet langer dan vijf jaar (is al lang) lijkt aangewezen.

GGD
De GGD heeft eigen taken op grond van de Wet publieke gezondheid. (WPG). Wel is afgesproken binnen de OKT samen te werken. De GGD wenst KIDOS te gebruiken en niet gebruik te maken van RIS.

De CPA vraagt wat er dan gebeurt met de informatie-uitwisseling binnen het team. Hebben zij toegang tot RIS?

Mw. 5.1, 2, e zegt: alleen als zij OKA zijn met een dossier.

De CPA zegt dat het de vraag is hoe zaken aan elkaar geknoopt moeten worden. Hoe kom je van een persoonlijke notitie naar dossiers in RIS als opschaling nodig is. En ook: hoe wordt informatie van de medewerkers van de GGD uit KIDOS gedeeld met de OKT als dat noodzakelijk is en om welke informatie gaat dat dan. Het exporteren van gegevens die gedeeld moet worden naar RIS moet mogelijk zijn.
Onderscheid is telkens nodig van eigen dossiers naar zaken die moeten worden doorgegeven: hoe ga je van de ene technische omgeving naar de andere of van het ene veld in RIS naar een veld dat gedeeld wordt.

Beheer en bewerkersafspraken
De CPA zegt dat er vragen waren ook van de CPA over de beheerorganisatie van Inforing. Daar wordt onderzoek naar gedaan.

Mw. 5.1, 2, e zegt dat het contract met Inforing voor 2 jaar is. Op dit moment worden mogelijkheden om de data op de servers van de GGD op te slaan onderzocht. Er wordt gekeken naar oplossingen voor continuïteit. Er komen bewerkersafspraken met Inforing in 3D-verband.

**Conclusie**
De kern is om werkprocessen-en registratiemomenten vast te leggen. En eventuele varianten te bespreken. En de discussie leiden, een protocol of werkwijze voor te leggen. Probleem is ook dat de praktijk anders niet weet hoe dit handen en voeten te geven. Besproken wordt dat een 3D breed moederprotocol kan worden gepresenteerd in de CPA als dat gereed is.
Gevraagd wordt of er al druk is om gegevens te koppelen ten behoeve van andere aanpakken. Dit is niet aan de orde. Er moet een centraal punt zijn in de gemeente voor het behandelen van dit soort verzoeken bv als de politie of justitie gegevens nodig heeft. Een vraagbaakfunctie.

Amsterdam, 19 februari 2015.